

Sygn. akt I CSK 3594/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z wniosku L. S.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie
z dnia 22 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV Cz 1490/20,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

L. S. – wnioskująca o stwierdzenie nabycia spadku po N. S.– wywiodła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 22 kwietnia 2021 r., którym oddalono zażalenie od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi Północ w Warszawie z 30 września 2020 r. Postanowieniem tym Sąd Rejonowy odrzucił wniosek ze względu na brak jurysdykcji krajowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarżąca powołała się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywiście zasadność skargi uzasadniła niewłaściwie dokonaną przez sądy rozpoznające sprawę wykładnią art. 5 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy. Zdaniem wnioskodawczynie przepis ten uzasadniał przyjęcie, że spadkodawczynie pozostawała właścicielką nieruchomości budynkowej do chwili śmierci, a zatem przyjęcie jurysdykcji sądów polskich jest uzasadnione zgodnie z art. 1110² k.p.c.

Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymagań. Nie sposób zgodzić się z tezą skarżącej, że zmarła spadkodawczynie była właścicielką nieruchomości położonej na terytorium RP. Po pierwsze z uzasadnienia wydanych orzeczeń wynika, że w toku postępowania przed sądami obu instancji wnioskodawczynie nie zdołała wykazać, że w chwili wydania dekretu z 1945 r. ani w żadnej innej, późniejszej chwili spadkodawczynie przysługiwało prawo własności spornego budynku. Przeciwnie, obecnie prawo to pozostaje przy m.st. Warszawa na mocy art. 214b ust. 5 u.g.n. Po drugie, celem postępowania prowadzonego z wniosku spadkodawczynie o przyznanie prawa

własności czasowej gruntu było ewentualne przyznanie jej tego prawa. Z czego logicznie wynika, że w chwili umorzenia jeszcze jej ono nie przysługiwało. Z kolei roszczenie o przyznanie własności czasowej nie jest prawem rzeczowym, co potwierdził już Sąd Najwyższy w postanowieniu z 9 sierpnia 2000 r., I CKN 804/00.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

[as

at]